

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 1719/2006/ES, ktorým sa ustanovuje program Mládež v akcii na obdobie 2007 – 2013“

KOM(2008) 56 v konečnom znení 2008/0023 (COD)

(2008/C 224/25)

Rada sa 6. marca 2008 rozhodla podľa článku 262 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 1719/2006/ES, ktorým sa ustanovuje program Mládež v akcii na obdobie 2007 – 2013“

Odborná sekcia pre zamestnanosť, sociálne veci a občianstvo poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 7. mája 2008. Spravodajcom bol pán Czajkowski.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 445. plenárnom zasadnutí 28. a 29. mája 2008 (schôdza z 29. mája 2008) prijal 78 hlasmi za, pričom 1 člen sa hlasovania zdržal, nasledujúce stanovisko:

1. Názory EHSV

1.1 Európsky hospodársky a sociálny výbor s potešením víta skutočnosť, že Komisia navrhuje zmeny postupu priznávania finančnej pomoci projektom aj postupu riadenia programu „Mládež v akcii“. Ide o zmenu, ktorá by mala viesť k urýchleniu pridelovania finančných prostriedkov predkladateľom projektov v rámci programu.

1.2 Výbor vyjadruje svoju podporu rozhodnutiu nepridrižiavať sa tohto postupu, kde predĺženie času potrebného na prijatie rozhodnutí, dlhotrvajúci proces hodnotenia projektov, overenie údajov riadiacim výborom programu a národnými agentúrami vedú v tom lepšom prípade k oneskoreniam, v tom najhoršom k obrovským finančným problémom alebo zániku časti organizácie – predkladateľov projektov, resp. k nevyužitiu dostupných prostriedkov.

2. Úvod

2.1 Program Mládež v akcii na obdobie rokov 2007 – 2013, ustanovený rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 1719/2006/ES, je programom Európskej únie v oblasti neformálneho vzdelávania. Zameriava sa najmä na tie osoby, pre ktoré je neformálne vzdelanie jedinou príležitosťou na individuálny rozvoj a získanie znalostí a zručností, bez ktorých sa v súčasnom svete nedá zaobiť.

2.2 Hlavným cieľom programu je odstránenie prekážok, predsudkov a stereotypov rozšírených medzi mladými ľuďmi, podpora ich mobility i aktívneho občianstva, ktoré sa chápe ako forma dynamického učenia sa. Program spolufinancuje iniciatívy, ktoré majú pomôcť mladým ľuďom pri rozvoji osobnosti. Podporuje činnosť v prospech miestneho spoločenstva a prispieva k zvyšovaniu tolerancie. Podnecuje k rôznym aktivitám propagujúcim myšlienku zjednotenej Európy.

2.3 Konečnú zodpovednosť za správne fungovanie programu **Mládež v akcii** nesie Európska komisia. Komisia má na starosti

priebežné hospodárenie s rozpočtom a stanovuje priority, ciele a kritériá programu. Okrem toho usmerňuje a monitoruje celkovú realizáciu programu, činnosť pokračujúcich projektov ako aj vyhodnocovanie programu na európskej úrovni.

2.4 Medzi úlohy Európskej komisie patrí tiež celková kontrola a koordinovanie činnosti národných agentúr – orgánov zriadených a ustanovených vnútroštátnymi orgánmi každej krajiny zodpovednými za otázky mládeže. Európska komisia úzko spolupracuje s národnými agentúrami a vykonáva dozor nad ich činnosťou.

2.5 Členské štáty EÚ, ako aj ostatné krajiny zapojené do programu, sa zúčastňujú spoločne na riadení programu Mládež v akcii, a to konkrétne prostredníctvom riadiaceho výboru programu, do ktorého vymenúvajú svojich zástupcov. Orgány týchto krajín tiež ustanovujú národné agentúry a spoločne s Európskou komisiou monitorujú ich činnosť.

2.6 Program Mládež v akcii prebieha najmä decentralizovane, aby sa dalo čo najužšie spolupracovať s príjemcami grantov a prispôsobiť sa špecifikám rôznych systémov a podmienkam, v ktorých pôsobí mládež v jednotlivých krajinách. V každom štáte zapojenom do programu je ustanovená národná agentúra. Národné agentúry sú poverené propagáciou a uskutočňovaním programu na úrovni jednotlivých štátov a pôsobia ako spojovací článok medzi Európskou komisiou, organizátormi projektov na úrovni štátov, regiónov a miest a samotnou mládežou.

2.7 Predkladatelia projektov, ktorí majú záujem o granty, musia postupovať v súlade s výzvou na predkladanie návrhov, t. j. podľa postupu stanoveného a zverejneného národnými agentúrami, na základe ktorého Komisia v neskoršej etape prijme rozhodnutia o výbere návrhov, ktorým budú udelené granty. Tieto rozhodnutia, ako výkonné opatrenia programu, musia byť v súlade s osobitným postupom na medziinštitucionálnej úrovni.

2.8 Rada v právnych aktoch, ktoré prijíma, udeľuje Komisii právomoci na vykonávanie pravidiel stanovených Radou a môže podmieniť výkon týchto právomocí určitými procedurálnymi podmienkami, ktoré sa označujú ako komitologický postup. Ide o povinné konzultovanie vykonávacích opatrení stanovených základným aktom s výborom. Komisia formálne disponuje prostriedkami naplánovanými na projekty ešte skôr, než konzultácie prebehnú. Výbor, ktorý posudzuje projekty, pozostáva zo zástupcov členských štátov a predsedá mu zástupca Komisie.

2.9 Existuje niekoľko typov konzultačných postupov s výborom. V základnom akte, ktorý priznáva Komisii vykonávacie právomoci, sa môže ustanovovať uplatňovanie týchto rozličných postupov pri vykonávaní vykonávacích opatrení.

3. Závery – so zreteľom na novú situáciu

3.1 Výbor s potešením víta skutočnosť, že Komisia navrhuje zmeny postupu priznávania finančnej pomoci projektom aj postupu riadenia. Právomoc Európskeho parlamentu týkajúca sa „práva kontroly“ v súvislosti s vykonávaním právnych aktov prijatých postupom spolurozhodovania mu umožňuje prípadne neschváliť opatrenia navrhované Komisiou. Zahŕňa zodpovednosť EP za projekty a predstavuje aj záruku v procese spolurozhodovania.

3.2 Európsky parlament má k dispozícii mesačnú lehotu na preskúmanie návrhov opatrení pred formálnym prijatím rozhodnutia Komisiou. Tieto opatrenia prijíma Komisia v súlade s postupmi ustanovenými v rozhodnutí Rady.

3.3 Postup riadenia stanovený v programe Mládež v akcii na obdobie 2007 – 2013 sa vzťahuje na všetky rozhodnutia týkajúce sa grantov značného objemu, na politicky citlivé projekty, na granty presahujúce 1 milión EUR, ako aj na menšie projekty.

3.4 Komisia navrhuje, aby rozhodnutia o projektoch nepresahujúcich 1 milión EUR nemuseli podliehať komitologickému postupu. Komisia sa zaviazala, že bude programový výbor ako aj Európsky parlament informovať o všetkých rozhodnutiach o výbere, ktoré nebudú podliehať riadiacemu postupu. EHSV plne podporuje toto vyhlásenie adresované Rade a EP.

3.5 Výbor vyjadruje svoju podporu rozhodnutiu nepridrižovať sa tohto postupu v prípade menších projektov, kde predĺženie času potrebného na prijatie rozhodnutí, dlhotrvajúci proces hodnotenia projektov, overenie údajov riadiacim výborom programu a národnými agentúrami vedú v tom lepšom prípade k oneskoreniam, v tom najhoršom k obrovským finančným problémom alebo zániku časti organizácie – predkladateľov projektov, resp. k nevyužitiu dostupných prostriedkov.

3.6 Výbor vzhľadom na štatistické údaje, ktoré získali jednotlivé národné agentúry, konštatuje, že podstatná väčšina predkladateľov projektov sú malé organizácie, združenia, nadácie, pre ktoré je celý postup a čakanie na výsledky také finančne i časovo nákladné, že z dlhodobého hľadiska by mohlo dôjsť k zníženiu záujmu o tento program. Administratívne náklady spojené s uskutočňovaním programu by mohli negatívne vplyvať na rozpočet tohto programu v budúcnosti.

3.7 EHSV vyjadruje svoje uspokojenie s argumentáciou Komisie, ktorá presne analyzuje konzultačný postup v tejto súvislosti. K realizácii projektov zvyčajne dochádza vo veľmi krátkom čase od ich predloženia, a tak konzultačný postup trvajúci minimálne 2 – 3 mesiace môže ohroziť realizáciu mnohých projektov, čo má negatívny vplyv na program ako celok.

3.8 EHSV uvítal aj to, že programový výbor súhlasil so zmenou a doplnením svojho vnútorného poriadku s cieľom skrátiť lehoty na konzultácie týkajúce sa rozhodnutí o výbere, ktoré podliehajú konzultačnému postupu. Výbor odteraz môže využívať písomný postup a má k dispozícii päť dní na to, aby sa vyjadril k rozhodnutiam o výbere, ktoré podliehajú jeho stanovisku. Aj Európsky parlament prijal prechodné opatrenie, ktorým sa skrátila lehota na právo kontroly počas predchádzajúceho letného obdobia z jedného mesiaca na päť dní. Tieto riešenia umožnili Komisii urýchliť postup výberu projektov, ktoré majú byť realizované, ale sú pokladané len za riešenia *ad hoc*.

3.9 Vzhľadom na uvedené argumenty sa musí súčasný konzultačný postup zrušiť a nahradiť na základe vyššie spomínaného vyhlásenia Komisie bezodkladným informovaním programového výboru a EP Komisiou o všetkých rozhodnutiach o výbere, ktoré prijíma.

V Bruseli 29. mája 2008

Predsedačka

Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Dimitris DIMITRIADIS